ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ – ՇԱԲԱԹ – ԹԻՒ – 1078 – ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ – 20 – ԱՊՐԻԼ – 1871

ԳԱՆՄԱՆԴ

Ֆարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 180 գր.
» Գաւառաց » 10 ֆր.
Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 90 գր.
» Գաւառաց » 5 ֆր.
Իւրաքանչիւր թերթի դին 30 փարա
Յանձնուելոց տպագրի մէկ անգամի համար 3 գրուշ, երկու անգամի համար 2 գրուշ, աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կը լլայ։

ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՐ Ա. ԶԳԱՍՈՒՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 20 ԱՊՐԻԼ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

Քաղաքային պատերազմն իր վախճանին մօտ է կրսեն միշտ վէրջալէն եկած լուրերը։ Ապրուսմայ վիճակն օր քան զօր կը գէշնայ եւ մէկ օրէն միւսը վճռական դրութիւն մը կ'ապասուի։ Կառավարութիւնն զօրքերը փորիզն յարձակմամբ առնելու պատրաստութիւն կը տեսնէր բայց ապստամբներն ալ յանուն դիմադրութիւն մ'ընելու կը պատրաստուին հնոց հարիւրմն աւելի պատանէշ կամ մարտակոց կանգնելով քաղաքին փողոցներուն մէջ, զորս մը առ մի առնուալ հարկ պիտի լինի արիւնառատ կռիւներով։

Յեղափոխական կառավարութիւնը մէկ կողմանէ գիւղական պատրաստութիւններն յառաջ տարած ժամանակ բռնութիւններն ու ընչից դրաւումներն ալ կը շարունակէ, մանաւանդ եկեղեցեաց եւ եկեղեցականաց դէմ, որպէս իր իշխանութիւնը նոյն խակ հանրապետականաց մեծ մասին ատելի ընելով։ Օր քան զօր կը տիրանայ, եւ շատ հաւանական է որ կառավարութիւնն զօրայ փարիզ մտած միջոցին փարիզ ժողովրդեան մեծ մասն ալ ներսէն ապաստամբաց դէմ։

Նոյն խակ յեղափոխական թերթերն ամենք մեղադրել սկսած են յեղափոխական կառավարութեան ծայրայեղութիւնները, որոց մէկն ալ Վանտոմի սիւնին քակուելն կը համարին։

Յիշեալ լրագրաց մէկը, որ Փոմիան կը կոչուի, հետեւեալ հանճարեղ խորհրդածութիւնը կընէ այս դէպքին վրայ։

« Անցեալները ժողովրդավարական կառավարութեան փութոյնութիւնը կը դուէնք։ այն փութոյնութիւնը պէտք չէ որ մանրամասնութեանց մէջ կորսուանէ։ ինքը՝ սիւները ջնջել ուրիշ գործեր ունի ընելիք։ եւ իր գործառութիւնն առնի լաւ կը բռնան գործածութիւն պարկեշտներ եւ զատնեչներ չենք։՝ քան թէ հասարակային յիշատակարան մը քանդելու։

« Ասա մեր կարծեաց, ժողովրդավարութեան այդ հրամանը ուղղուած քան է։ Բայց գինեն դպին առանց դպարանքներն հաշուի դնելու։

« Այդ հրամանն անիրաւ ալ է, որովհետեւ փարիզի ժողովրդավարութիւնն իր իրաւունց ուսմանէն զատ կելնէ։ Պայրաքարդի մ'ապդայնն յիշատակարանները ամբողջ երկրին կը վերաբերին, մանաւանդ Վանտոմի սիւնը պարզհետեւ Գաղղիոյ զօրաց յարգանք մ'է։ ուրեմն պէտք կը լինի Գիտնալ թէ երկրին կարծիքն ի՞նչ է այդ մասին, եւ տարակոյս չկայ որ քանդելու հրամանին նորոգուելու չը կընայ լինիլ։ ուրեմն այդ հրամանը ձախող ալ է։

« Ցաղ. Փարաքլիտական պատրաստի մաղթիկը լու մասնին պատկառելու թիւնները մեծ սնիրներով չեն լինար, այլ փոքրիկ սլաքներով խոզարարում մը կընդունի։ քայլ փոքրիկ դրիներ մը դէմ ապստամբութիւն կը ծագի։ Հայրենիքի շատոնց ըսած է թէ։ Վերջապէս այդ քաղաքին իրաւունքներու, բայց իր նշանագրութիւնները մի՛ փոխեր։ Կարարութիւնն սուսանել թշնամութիւն զրգռուեց իր դէմ։ Ի՞նչ ընտանեաբերի պատերազմն անդամանալով եւ դրօսատեղիներ սատիկոնաց թեան զինուորք ոգելիալ, քան թէ հասարակաց ապստամբութիւնները ջնջելով։ Յիշեցնում սենց վիճակներ եւ. Պանտոմի սիւնն ձեր գլխն։ Դուք փիլիսոփայից Ժողով մը համարձակ կոչուած փիլիսոփաներ չէք։ դուք մարդոց զորքիկ կիրքերը նկատողութեան առնելու պարտաւոր մարդիկ էք։

« Կը կարծէ՞ք թէ ազնուական սիւնը ջնջելով ցնցաղերեան տանդութիւնները ջնջած կը լինիք։ Ընդ հակառակն՝ անոնց յիշատակութիւնները կը յարուցանէք ու կրկնները կը զարթուցանէք։ Ի՞նչ դարմանալի մեծամեծութիւն մ'է այս որ ամեն իշխանութիւնք ունին։ կը կարծեն թէ դաղափարն մ'ապտակին ձեւը ջնջելով գաղափարն ալ ջնջած կը լինին։

« Քանի տարի մոքաւելցանք այն անհնթեթի փոխանութիւնոց դէմ զորքս Պանարտի կը կատարէր փարիզի մէջ։ դեղապարդութիւնն անուանով։ Անոր հետեւարութիւնն ալիսի ընէք այն կերպարանափոխութիւնոց ճանրաւն մէջ։ Այն ժամանակ ասուած՝ ինչպէս պիտի ամենայն ինչ։ Ամենայն ինչ ասուած՝ ոչ ոք կընդդիմանայ։ քան թէ հասարակաց ապստամբութիւնները ջնջելով։ յիշեցնում սենց ոգելիալ։ քան թէ հասարակաց ապստամբութիւնները ջնջելով։ Ամենայն ինչ ասուած՝ ոչ ոք կընդդիմանայ։ Ամենայն ինչ ասուած՝ ոչ ոք կընդդիմանայ։

« Ինչ ուրեմն պիտի ընէք այն կերպարանափոխութիւնոց ճանրաւն մէջ։ Ամենայն ինչ ասուած՝ ոչ ոք կընդդիմանայ։ Ամենայն ինչ ասուած՝ ոչ ոք կընդդիմանայ։

« Ինչ ուրեմն պիտի ընէք։ Ամենայն ինչ ասուած՝ ոչ ոք կընդդիմանայ։ Ամենայն ինչ ասուած՝ ոչ ոք կընդդիմանայ։

«

դրուիլ թերեհաւատներէն, եւ հոգեւոր առաջնորդութեան հարկաւոր եղած ամէն յոյսերն ունենալով եւ իրենց փորձն ու հմտութիւնամբ ամենուն յարգանաց արժանի եղող մարդիկ ունին, ինչպէս է Տէօլինկէր վարդապետ։

« Ինդրոյն գուցա հոգեւորական մասէն զատ ուրիշ մէա մ՚ալ կայ, որոյ մըրոյ Գերմանիոյ եւրիկոպոսները խիստ իրաւացի առարկութիւններ կը լսեն իրենց հաւատացեալներէն, այն է եկեղեցւոյ եւ պետութեան մէջ հոստատուած յարաբերութեանց կէսար։

« Մինչեւ ցարդ Գերմանիոյ եւ մասնաւորապէս Բրուսիոյ կոմիսարիները դոհ էին այն յարաբերութիւններէն, եւ պետութիւնն ալ իր իրաւանց կատարեալ ապահովութիւն մը կը դանէր անոնց մէջ։ Բայց 1870 յուլիս 18էն ՝ի վեր կոմիսարիկ եկեղեցւոյ ասհմանադրութիւնը, ինչպէս որ Տրիդենտի ժողովը հաստատած էր, հիմնովին փոխուած է։ այդ թուականէն ՝ի վեր հաւմվի կղերապետութիւնը ազատ միայն պետութեան իրաւունքներէն գեր ՝ի վերոյ է։ այլ եւ յարաբերութիւն նամի է անոնց։

Եկեղեցւոյ այս նոր ասասուածպետական գրութեան առջեւ, երբոր եպիսկոպոսները գաղին դարձ տիրոջներ են միայն, պետութիւնը չէ՞ կրնար ընդունիլ երաշխաւորութիւններէ՝ զոր հին կոմիսարիկ ասհմանադրութիւնը կընծայէր իրեն, հետեւապէս իրաւունք չունի՞ իրեն հարկ եղած ապահովութիւնները ձեռք առնել ՝ի ցնաս եկեղեցւոյ մինչեւ ցարդ ասացած ազատութեանց։ Չէ մոռցած որ 1869ին Գերմանական ՝կոնսիլիաթիւններն հռոմի արքունեաց բոյ կանխակոչ ջանքեր ընելէ ետ կեցած ժամանակ յայտնեցին միանգամայն որ եթէ կանխատ առաջն ՝առնուլ իրենց չէր՝ վերաբերէր պէտք եղած ժամանակի մոգը։ ապա ինչպէս ասոն այն կանխակոչները Այսպէս ասոն այն կանխակոչներըոր խորհրդածելի՝ թեան, կրնան որքան եւ վատահ լինին գեստութեան իմաստութեանն ու չափաւորութեանը վրայ, երկիւղ որ այսուհետեւ դուսը կոմիսաճառութեան չը ասուի։

Ասոնք են այն ծանր խնդիրները որ ապրող կը ներկայանան։ Մենք բաւական կը համարինք այսոր առջեւ դընելով հասկցնել թէ ՝երբոյ գ՚ժուարութեան եւ վտանգներուն լոյն են։ Սրբէն ժողովին դուռնարանն սեթ ամիս առաջ անդրադարձնեալ լրագիր մը հետեւեալ առջերը կը դրէր։

« Նկեղեցին իր բան պահպանութեան օրինաց միայն կը հիսգանգի՝ երբոր ազատամտութենէ ծնած արդի պետութեան դէմ մահացու կռուոյ մը կը պատրաստուի։

« Ի՞նչ պէտք է ազատենք այսպիսի կռուակցութենէ մը։ Հնոմ որ ապրելու մը համար այնպիսի հոգ դէնքեր ստացած է։ որովհետեւ « Անսխալութիւն » իրեն համար « Անպարտելիութիւն » բսել է։ »

ՀԻՌԱԳՐԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 28 ապրիլ։

Փարիզի զինուորական հրամանատար Ֆիւսրէ զօրապետը Պիսանցոյ կոմսին ասիրողական ատաջարկութեամբ Փարիզի արքեպիսկոպոսին եւ բանտարկեալ շատ մը քահանայից ազատութիւն տուաւ։

Վէրսայլ 29 ապրիլ։

Պօրաէն հաշտարարութեան պաշտօնով պատգամաւորներ եկան Վէրսայլ, եւ կառավարութեան անդամոց հետ անսակցելէ ետեւ Փարիզ դնացին։

Զինուորական գործողութիւնները կասուսարութեան համար) կասարեալապէս յաղթողներուն, բայց Փարիզի չրջակայքերը առսկայլ աւերակ մը դարձած են։

Վէրսայլ 30 ապրիլ։

Երկու գունդ զորք Խսի բերդին պարտէզը, գեղեցիկ ան ու գլեսիկը գրաւեցին, 8 Թնդանօթ եւ հարիւրի չափ դերի առին։ բերդին առուն ոչ մասաչուա է։

Վիէննա 29 ապրիլ։

Ըէքի ֆոմպագետը կայսրութեան նաւային գործերուն հրամանատար անուանեցաւ։

Ֆրանչիսկոս Յոսէֆի եւ Պիլսոմ կայսրերը մոտ օրերս Աւստրիոյ հանգամ մը բազմանոց քաղաքներն ժկեան մէջ լրատու ուիսի հանդիպին։

Մեդրատարի 29 ապրիլ։

Կարեր հրամանագրով քանակը խստագոյնս վճռակի մէջ դրան եղաւ։

Լոնտրա 29 ապրիլ։

Գ. Կրատամիրն իմացուց խորհրդարանին թէ կառավարութիւնը ծանրագոյն վրայ ասուրդ գնելու առաջարկութիւնը ետ կոտնաւ, եւ միայն եկամտից տասրդին վրայ երկու Ռէնտ ուիսի ունչնէ ներկայ տարուն բացը դոգելու համար։

Վիէննա 1 մայիս

Ազիս 122.35

Լիմերբուրգ 1 մայիս

Ամսագրի Մ. Ն. Ա. Դ.

Ցոսնուած 10000 հոգի։

Մեռելքը կատեցան։

Ցորենը 2—3ի չափ կիջնէ

Բերդը կը բանան։ բանտարուած Անտոնու 13ի։

Մարսիլիա 1 մայիս

Ցորենը 3 ֆր. կիջնէ եւ առաջին տեսակը միայն կը ծախուի։

ԱՄՍՈՒԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԱՌԱՎԱՐ ՈՒՍՈՒՈՒՑԻՉ

19 ապրիլ երկուշաբթի իրիկուն	30	30
20 « երեքշաբթի առաւօտ		
բացուելուս	50	23
կէսօր	50	33

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Ռ. Դրան արտաքին գործոց պաշտօնատան ընդհանուր քարտուղարութեան դիւանին անդամներէն Ցաղ Էֆենտի կարգադրեալ է Ֆինանսին Բանակ զօրի Ցոմանեան ընդհանուր հիւպատոսարանին Դիւանագիտ (Բանչիլիր) անուանեցաւ։ երբորդ կարգի պաշտօնատարութեան ատաձնուաց։

Ղեհ. Սուլթանին առաջին անհնազանդ Նեմրէս փաշան կիրակի առաւօտ դ. Գալիս հասաւ Եգիպտոսէն։

Ռուսիոյ կայսրը Ս. Աղէքսանդր Նեվսքիի ակադեմիան պատուանշանը ղրկեց Խարձրս Մեծ Իշխանին։

Նոյն եւ սրիչ ալ եւ ալ կարդ է պատուանշաններ ղրկեց նաեւ Բ. Դրան նախարարներուն եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն սանց, ընդ որս նաեւ Վ. Ռ. Գ. Թոսեան էֆէնտիին եւ Խորհրդանեան Յովհաննէս էֆէնտիին։

Ցէնվալիսի Յանանիէի լմնկերութիւնն այս օրէն սկսեալ իսմիրի եւ Կ. Գալոյ մէջ աղղակի ցոյցնաւ մը բանեցնել սկսաւ։ Այս ուղղութեան յաստիսցած չոգ հնուն է Թարիսարոյ արագընթացութիւնը ծանօթ է ամենուն։

Հարամէն կիրակի լուսնարու դիշերը Գուդիանուզ ցուսալի դէպք մը պատահեցաւ։

Պէշիրեան Մեծ. Միքայէլ էֆէնտին իր տունը մէջ երկու տեղէն զարնուելով ծանրապէս վիրաւորուած դանուեցաւ։

Եղբայրն ու տղաքը կը հասատանն թէ դիշերը դողեր տունը մրանելով եւ Մէքայէլ էֆէնտին ալ պառնուք բռնել ուզելով դողերէն զարնուելով է։

Ցուսալիանութիւնն այս դէպքը դրնդեր հասեր է։

Ա.ՉԻԱՑԻՆ

ՀՐԱՒԻՐ ԱՌ. ԱԶԳ. ԵՐԵՑՓՈԽԱՆԻ։

Մեծազարմի. Երեսփոխան էֆէնտիք։

Ազգ. Ընդհանուր ժողովոյն առաջիկայ նիստը տեսի ոլիսի անենայ Ապրիլ ամսոյս 23 ին ուրբաթ երը՝ ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին Գալաթիոյ։

Առանը ոլիսի բայուի ժամը ճիշդ 6ին եւ գալիս 10ին

Պարտ անձին կը համարիմ յիշեցնել յարգելի Երեսփոխան էֆէնտիներուն թէ՝ առանց հիւանդութեան կամ ճանապարհորդութեան պատճառի ելեր ի նիստերէ շարունակ բացակայ եղողը հրատարակեալ պիտի համարվի ընդդէմ ժողովոյ որոշման համեմատ։

Յուսով կը հրաւիրեմ զՁեզ գալ ազգասիրական կատարել Ձեր ոստեսրեսորական պարտաւորութիւնը։

6 մարտ 1871

ի Պատրիարքարանէ Հայոց

Ն. Պօլիս

Մնամ՝ ազգասիրաբար

ՊԱՏՐԻԱՐՔ

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼՍՈՅ

Ս՝. Հ. ԽԷՐԻՄԵԱՆ

ԱՐԳԵՊԱՏԱՍՏԱՆՈՅ ԳԼԽԱՒՈՐ ՎԱՐՉԱՊԵՏ

ՍԱՐԳ. ԽՆԴՐՈՅ

1. Ընդունելութիւն առեղծուածութեանց. նախընթաց նիստին։ ՝

2. Առանձնական կանոնադրութիւն։

3. Վերաքննութիւն Յահմանադրութեան։

Ռ. Սահնազարեան Ընդհ. Ժողովոյ

Ց. Հ. ՄԷՐՏԵԱՆ — ԳՈՒՆԷՍ։

ՎԵՐՋԻՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՈՅ ՀԱՆԱՄԱՍԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Երեսփոխանական ժողովոյ որոշումներն առնելու համար հրեսփոխանաց ամենց փութալման աշխատութիւնն ու մեծագոյն հիշը տեսնելով, ապրիլ 8ի Ընդհանուր ժողովոյն նոյնմանակոց օրն հետեւեալ առջերը հրատարակած է։

« Ցեսնենք թէ Ընդհ. ժողովն իր որոշումները եւ ուղղելով՝ յեկն զանգ փոփոխամտութեան տկար փարձ մը ոչիսի ատ՝ փարձ մը, որ իր որոշմանց յարգն ու զօրութիւնը եւ Աղդին վրայ ունեցած ազդեցութիւնը տկարացնելէ ետ ոչ ոչինչ չկրնար անեցնալ։

Տեսանք դժբաղդաբար որ մեր կասկածները իրականութեան փոխուեցան։ Ընդհ. ժողովն յեկեղեցի փոփոխամտութեան տկար փարձ մը ուսաւ, եւ իր որոշմանց յարգն ու զօրութիւնը տարկուցուց։

Հետաքրքրական։

1. Յահմանադրական դերագոյն ժողովոյ մը օրինաւորաբար ուսաւած մէկ որոշումն արտաքոյ կարգի պատճառներով միայն կրնայ ուրիշ կամ դեռ կրնա իլ այլոցներն կամ՝ անոր իմաստի զօրութեան կամ արդիւնքի (ֆորս մաժէօր) մը հանդիպելով, կամ՝ Յահմանադրութեան հակառակ դալով. առաջին պարագային մէջ ժողովը երրոյ արդարանալ, իսկ երկրորդին մէջ չկրնայ, եւ կը պարտաւորի հրատարակել։

Ներկայ պարագային մէջ յայտնի է որ անդամներուն արդիւնքը չկար։ իսկ եթէ սահմանադրութեան հակառակ արդարանաւոր որոշում մ՚ բրած էր Ընդ. ժողովը՝ պէտք էր տեսնել յանձնարարելի՝ թեամբ։ Այս ուղղութեան սահմանեալ չեղ հնուն է թարիսարոյ արագընթացութիւնը ծանօթ է ամենուն։

Ռաստիոյ կայսրը Ս. Աղէքսանդր Նեվսքիի ակադեմիան պատուանշանը ղրկեց Խարձրս Մեծ Իշխանին։

Նոյն եւ սրիչ ալ եւ ալ կարդ է պատուանշաններ ղրկեց նաեւ Բ. Դրան նախարարներուն եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն սանց, ընդ որս նաեւ Վ. Ռ. Գ. Թոսեան էֆէնտիին եւ Խորհրդանեան Յովհաննէս էֆէնտիին։

Ցէնվալիսի Յանանիէի լմնկերութիւնն այս օրէն սկսեալ իսմիրի եւ Կ. Գալոյ մէջ աղղակի ցոյցնաւ մը բանեցնել սկսաւ։ Այս ուղղութեան յաստիսցած չոգ հնուն է թարիսարոյ արագընթացութիւնը ծանօթ է ամենուն։

Հարամէն կիրակի լուսնարու դիշերը Գուդիանուզ ցուսալի դէպք մը պատահեցաւ։

Պէշիրեան Մեծ. Միքայէլ էֆէնտին իր տունը մէջ երկու տեղէն զարնուելով ծանրապէս վիրաւորուած դանուեցաւ։

Եղբայրն ու տղաքը կը հասատանն թէ դիշերը դողեր տունը մրանելով եւ Մէքայէլ էֆէնտին ալ պառնուք բռնել ուզելով դողերէն զարնուելով է։

Ցուսալիանութիւնն այս դէպքը դրնդեր հասեր է։

Ա.ՉԻԱՑԻՆ

ՀՐԱՒԻՐ ԱՌ. ԱԶԳ. ԵՐԵՑՓՈԽԱՆԻ։

Մեծազարմի. Երեսփոխան էֆէնտիք։

Ազգ. Ընդհանուր ժողովոյն առաջիկայ նիստը տեսի ոլիսի անենայ Ապրիլ ամսոյս 23 ին ուրբաթ երը՝ ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին Գալաթիոյ։

Առանը ոլիսի բայուի ժամը ճիշդ 6ին եւ գալիս 10ին

իր մէկ որոշումն ուրիշ համար կամ պէտք էր անդիմադրելի՝ ապրելը մը ցուցնէր, կամ՝ Յահմանադրութեան ոգւոյն եւ սկզբանց դէմ ապօրինաւորութիւն մը, որպէս զի իր ըրած որոշումը՝ կամ՝ անդիմադրելի զօրութեան մը կամ՝ նոյն իսկ Յահմանադրութեան սկզբանց դէմ ապրելու ոգեշունչ յաղթելու ոգեշունչ։ Քանի որ՝ այսպիսի պատճառաբանութեան մը վրայ հիմնուած չէ իր վերջին որոշումը, առաջնոյն գործութիւնն անեղծ մնաց։ կատարեալ կը մնայ եւ երկրորդն առաջնոյն հակառակութիւն մը կը լինի։

Կը տեսնուի սակայն որ խնդիրը ոմանց կարծածին պէս թերթերուն չէ, այլ Յահմանադրութեան, ոգւոյն եւ հիմնական սկզբանց կը դպչի։

Այս պատճառաւ էր որ երկիրս առաջարկեցինք Ընդ. ժողովոյ մէջ թէ նախ պէտք էր աւարտիլ որոշումը յետաձգել՝ անդրադարձութիւն (ֆորս մաժէօր) կամ՝ ապօրինութեան (Յահմանադրութեան սկզբանց հակառակ) պատճառներ ցուցնելով, եւ ապա նոյն խնդիրը նորէն քննէ պէտք Այս առաջարկութիւնը լսելի չեղաւ։ դիւանէն, եւ հիմա երկու հանգաւոր որոշում ունինք՝ առջեւնիս, երկու ալ Յահմանադրատէս փաստաբանութիւն բոլոր իրաւունք հակառակ։

Գանգ հետեւանքին։ Ցաւոսկոյս՝ կայ որ այս հարցութեան անմիջական հետեւանքն է ընդ. ժողովոյ որոշմանց վրայ անվստահութիւն, եւ հետեւապէս՝ իր գործութեան բեկում։ փոսն զի որուհետեւ ոչ կրնայ վստահիլ իր որոշմանց հաստատ եւ անփոփոխ մնալուն, երբոր Ընդ. ժողովն ինք իր որոշումները չյարգելով այսպէս խախտուի եւ յեղեղուկ դրութեան մէջ ձգէ։

Այս ամէն անպատեհութիւններէն Ընդ. ժողովն դիւրաչարժելու անկարող նպատակաւ էր որ մեր ապրիլ 8 թուոյ վերջիշեալ սաղերը հրատարակեցինք։

. . . Թմրաձիր։

Լայպցիկէն բաղեկոմէ մը նամակ մը ստացանք։ յարամ փերջին պատերազմին վրայ հետեւեալ խորհրդածութիւնը կընէ։ « Զգիտեմ թէ մեր հայ լրագրներնը նոր ստացած պատերազմին վրայ ինչ կարծիք ունին։ անոնցմէ մէկը միայն մեռքս անցաւ։ որուն կարծիքը այս մասին շատ երախայական է։ Մեր խմբագիրներէն շատերը այս գործով ու ուշադրիս այս քաղաքակիրթ ազգին մասուր կեանքին վրայ պէտք թեթեւ, դարձեալ մը չունին։ Նոքա իրենց ուխտարհութիւնը ընտանեաց մասին պատարի Ցրանսիական արտադրութիւններն հանելով կերեւակայեն թէ կարող են Ցրանսիոյ անդրեալ ճիշդ պատկերը ներկայացնել եւ անոնց խորհրդաւորութիւնը հասկցնել։ Հայոց ազգին Մենք հայ. երիտասարդ քա՝ որ չեղոք ենք ազատող եւ՝ բ մասոյ կասկածենք եւ կլսենք ինչ որ կը կատարուի մեր առջեւ։ կարեկցական ժպիտով կարդացինք այն թերթի փոլիթիքական՝ անաչութիւնը՝ որ միտիա ազիտութեան ախրիւնքն է։ Ինչպէս Ցրանսայի վրայ մատնելով մարդուս սիրտը՝ մանաւանդ հայ մարդու սիրտը կայրուի, եւ այս չատ հասկանալի է, բայց մարդկային ցաւակցութիւնը ջոկ բան է եւ անաչառ քննութիւնը ջոկ։ Գերմանացիք նոյն օգուտը քաղելու իրենց անօրինակ յաջողութիւնէն, ինչ որ առաջ մեզ չտիպ քաղելու էին Ֆրանսացիք եթէ ինքնանք յաղթող հանդիսանային այս սարսափելի պատերազմին մէջ։ Մինչ ազգութիւն չէ « բարբարոս » Ֆրանսայի այն փառաւոր ազգը։ որ իր ստեղծ քանդելու դիւաւորութիւն ունեցող դասուց եւ այժմ պատուած թշնամու դէմ այնպէս վարուեցաւ։ ինչպէս որ Ֆրանսիան վարուած էր չատ անգամ ուրիշ ազգաց հետ իր փառաց ժամանակին։ Գէտք չէր պատերազմական, անպատասխան։ Քաղաքակիրթ եղիրին։ վարք ու քարքի։ մտաւորական եւ նիւթական անոր զորու-

թեանը ու ազգասիրական օրուն անուն-եռակ թերթաւորիս Ֆրանսացիք լինչա-հաւան մեծամտութեամբ անարգելին Գերմանիան եւ զորս նշան նորա ցլոր իր Լայնչաբնչաւ։ Այժմ ինքեանք պարտուե-ցան, եւ պէտք է որ խանեմութեամբ համ-բերեն իր թեանց պատութեան հեանուան-քին եւ լաւատարութեան մէջ վերադարձն պանեն։ Նոցա չարաշուք պարտութեան պատճառը ոչխտութիւնն ու թնչիեւ-թիւնն էր, իսկ Գերմանացոց յաղթութե-լուն պատճառը՝ սոցա զարգացեալն էին, լուսաւորութիւնն էր։ Ցաւելով Ֆրան-սայի վրայ՝ եւ նշանիամ՝ ի բոլոր որակ որ նա ծղեա քաղէ ոյս դասէն ու խելքն ու միտքը հաւաքէ, իր վիճակը բարգա-ւանդիր աւտոգակներու մեռքը չտեսէ։ Իր վատքը պատերազմական դաշտերու վրայ չարանէ եւ նմանիցս լաւատարութեամբ զարոյցնէ իր ազգայնն վանէ յանգիրքը, որք աշխատեան պատճառաւ—ինչպէս որ անդնաց պատերազմն ու այս բաղէյս Ֆրանսիան կառուցող անդրիրը ցոյց կա-ուան—զարուեցի ապականութեան եւ լիմար կիրքերու տեղի տուած են։ Այսպէս կը մտածեն եւ նոյն խոկ Ֆրանսիայիր, որք դերի ընկնելով Գերմանիոյ մէջ իրենց աչ-քերը բանարու ատիթ ունեցան։ Սակայն պէտք է ասել որ Լոյսիկ գանուոյ հա-բիւրաւոր Ֆրանսիական մեծաւորներէն միայն 4—ն ընդունակ էին՝ գան ատրին-լու իրենց դերութեան մէջ։ Եմիւնները վերին ատանման ազէտ եւ թեմիւաւորա մարդիկ էին, որոց միակ պատգամնեն էր—թիզնազաղ բիլիարդ էր։ Միակ Բոնապար-նը արձարան, եւ այլն։ Սակայն բացատ-թիւններին մէջ իմ դրայիս էր։ Լիմանա-ժուն Գասլիէն էր եւ շատ խելացի եւ աշխատասէր մարդ։ Նա շատ անգամ ա-ռաց ինձ, որ իրենց պարտութեան միակ պատճառը ինքեանք են, եւ արտաքոյ թիւերով այն տեսակ սարսափելի բաներ կպատմէր իր ազգի ազխատութեան, զորքե-րու անպատրաստութեան եւ մեծաւորաց անյիմանութեան նկատմամբ որ մարդերս տիզ ախ կիանգնէին։ Ընդ ամին կիսատանէր Գերմանացոց զերազանց արժանաւորու-թիւնքը, լաւաւորութիւնը, խոհեմութի-նը, հաստատ աշխատասիրութիւնը, յարա-տեւ հաստատամտութիւնը եւ նախանձով վառուած՝ զիրեր ցերեկ Գերմանիան կուանէր։ Լեռմէ այլ եւ այլ տեղեկու-թիւնք կը հարցնէր դպրոցներու եւ ման-կավարժութեան վրայ։ Այլ եւ այլ բաներ կը խարդանէր, գիտնական անձանց հետ կը ծանօթանար եւ մինչ կուտէր թէ Ֆր-բանիոս վերադարձելն հարը նոյնս ՇԼՍ-խաւոր նպատակը սիրի չենի Գերմանա-հան կիսիութիւնաւորածել իր Հայրենեաց մէջ։ Եւ այլն։ Եթէ մեր խնդալիրներն ալ քիչ մը աւելի փոյթ տանէին ծանօթանա-լու Գերմանիայի հետ, գուցէ նոքա ալ այս Ֆրանսիէնի մաքին կը հասնէին։ Եւ վերանակ «բարքարոս» կոչելու զոյն՝ այս պատերազմին վրայ կարող կը լինէին ամենաշարժելի կերպով լսցատ-ելել հայոց ազգին թէ ինչ է հնարիս տա-ման օգուտ եւ ազխատութեան վնասը։ Մեր խնդալիրները գնաւ չեն հասկիսար որ ըղ Գերմանացիք դիտ զարնելով, նոցա արժա-նաւորութիւնքը ուրանալով, նոցա դէմ ատելութիւն ատրածելով մեր ազգին մէջ։ —Ամեն վնաս կը պատճառեն Հայոց ազգին։ քանզի այդպիսով կը հեռացնեն Հայոց ազգի սիրոյ Գերմանիայէն, միւսդեւ մեր յառաջադիմութիւնն եւ ազգի վերանորոգ-ման միջոցները Գերմանիոյ մէջ որանե-լու ենք։»

1871 մարտ 14—26 Ֆ. Ա.

Լայպցիկ

Մեր թարգմանի համակին ատիթ հարկ կիսամարիմ քանի մը խարդագոու-թիւն ընել։

Հեռանալ Բուռէ

ՍՈՒՐԲ ՏԻԳՆԱՅԻ ԽՆԴԻՐՔ

(Շարունակութիւն, տես թիւ 1068)

Գրոմակոյ Բազիլիան Հիւպատոսի մեր Սուրբ Սարգիս վանքը այցելութեան գա-լը։ Եւ Գ. Պատրիարքի հետ Սուրբ Սա-կոմին պարոնի Խնդրոյն վրայ Եղիս Իւսուֆեանը։

« Ամ իրաւունքներս կը ներկին իրեն կոնդանաւոր գոյք բերել վանքիս առանձ շարելու պատրաստական՝ իրը էրեն բարու պիտի ընեն։

« Ամ իրաւամբ կանեմ որ զօրոյ չը բռանկանալով զաղվիկէ եւս բերել կուտայ իմ եկեղեցիս գօտը չարելու։

« Ամ պիտի կրնեբէ, եւ էս բռաստ-ի ամ հասնիլարանէն, Գարգիսոյ սեր-բութեան ամ օրինաւոր ոյցնելէն ապր-ված էր չ՝հրաւիրուած տեղ իւր պաշ-տօնական զգեստով երթալ պատուա-նական ինդրագրանը տալ։

« Ամ օրէնքը կը ներէր, իրեն պաշտօնական սիմուր՝ զոր միայն պա-տրաստական եկեղեցոյն մէջ դնելու իրաւունք ունէր։ (Յուրբ՝ սեղեանոյ մէջ միայն պատրաստական մնալ պաշտօնեաներն հոմարը) բերել իմ տեսի—պատրաստական եւ ազգային եկեղեցոյս մէջ դնել նպատակը պաշտօնական կնքագրանք մէջ տալու նպատակաւ։

« Ամ օրէնքը կը ներէր Ֆրանչիսկեան նրանաստոց՝ երբէք չը տեսնուած տոխուրութիւն մը հնարել, այսմիկ նոյն՝ օրը իմ տարբ եկեղեցոյս մէջ կրան-քի վրայ քարոզ տալ ազգս եւ տարբ եկեղեցիս հերձուածոյ տեսանելը եւ իմ պատասխանս մատուցած եկեղեցոյս վրայէն իմ եկեղեցիս պրպտելը եւ նախանձ եւ տանջանք ազգին մեր ներքեւ։ Ինչպէս էր յաւոյժ էս տիպի յորդորիմ եւ պիտի մեղադրեմ՝ ինչպէս մի զարդ-ված եմ տեղս։ Ինչպէս կրնամ ես ինձ ձեզ՝ որ ասէք յեռոց այս օրինակ ղեցք մի չսիսի պատանի, այլ եւ մեր մեծամիս։ Եւ ոչ ձեր ինքնամոլութիւնը կը հանդիպի։ Ամենայնիւ մենք պիտի ուշադրեմ պատ-ասխանել։ Ամենայն ինչ ուրախ ատանց առաջին առնուլ։ եւ որպէս կը ճանչ-նանք ձեր իրաւունքները։ եւ այս օրս ան որ մեր Գարգիսիրս ազգովին գիտէ որ տարբ Յակոբեան վանքը Հայոց սեպհականութիւնն է։ եւ ոչ ոք ինչ ազգէ կ՝ուզէ ըլլայ՝ կարող չէ առաջ հակառակիլ։ բան որում ընդ-հանրապէս ճանչցուած իրաւունք է։ կը խնդրեմ ասելմն ձեր Յմենապատ-ութիւնն որ անցեալը մոռնաք։ եւ նորէն ոչ եւ խաղաղութիւն հաստատ-ուի երկու միաբանութեանց մէջ։ Ինչ-պ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՕԼՍԷՆ ՔԻԻԶԻԻՔ ՁԷՔՄԷՃԷ

ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒ ՀԱՆԱՐՊԱՐՀՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՕԼՍԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ԿԱՌԱՎՈՒՄԸ

ԵՐԹ	ԺԱՄԸ (Խառն կառավարութ.) 2·	4	5	8
	առաւ.	առաւ.	իրիկուն	իրիկուն
Եկեղ. Քուլէն	7	9·45	12·25	3·10
Մաքրգեղ	7·19	10· 4	12·44	3·29
Այրիկ Գիւղ	7·37	10·22	1· 2	3·47
Տիւչիւք Ջէքմէճէ	7·49	10·34	1·14	3·59

Կ. ՊՕԼՍԷՆ ՄՕՏԵՑՈՂ ԿԱՐԱՎԱՆՆԵՐ

ԴԱՐՁ	ԺԱՄԸ (Խառն կառավարութ.) 1	3	5	7
	առաւ.	առաւ.	իրիկուն	իրիկուն
Տիւչ. Ջէքմէճէէն	8·25	11·5	1·45	4·30
Այրիկ Գիւղ	8·42	11·22	2· 2	4·47
Մաքրգեղ	9	11·40	2·20	5· 5
Եկեղ Գուլէ	9·14	11·54	2·34	5·19

1, 2, 7 եւ 8 թիւ կառավարները շաբթուն ամէն օրերը կերթեւեռեն.

3, 4, 5 եւ 6 թիւ կառավարները ուրբաթ, կիրակի եւ Յանկոյց Ցունաց եւ Հայոց տօնի օրերն երթեւեկութիւն մ'ունի կրնեն.

Այս ցուցակին մէջ նշանակուած ժամերն եւրոպական են, եւ Կ. Պոլսոյ միջին ժամանակին վրայ հաշիւ եղած են.

... խմբագիր.

Այդ. Հիւանդանոցի յոտնկոր փիւորքիար եւ մարտ ամսոյ մէջ. նուէր շնորհող Մեծ. անձանց հետեւեալ ցուցակը եւ հոգաբարձութեանս հրատարակական շնորհակալութիւնը հրատարակել հաճեցէք ձեր պատուական լրագրոյն. միջոցաւ.

Մեծ. Զոգճոգիեան Մինաս 42
Լիգենոիէ 56
Համեստ. Էնտիկնէլեան Սրուս տիկնոջ 509
» Խաչատուրեան Մարիամ օրիորդ 17
Մեծ. Սարգիս Յոհաննէս ազայէ 25
» Գալուստեան Դաւթիկ » 5
Համեստ. Յարութիւնեան Մարիամ տիկնոջ 51
» Գարգիէլեան Մարիամ տիկնոջ 22 20
Մեծ. Մեսրոպեան Մինասեանոյէ 20
» Անձէ մը 5
» Մաղիկեան Վարդան » 45
» Հուսարձումեան Կարապետ » 23
» Մինասեան Փիլիպոս » 40
» Աստուածատուր Գէորգ » 5·3
» Սենեկապետ Մ. Աւետիս » 23
» Զօքուլեան Գէորգ » 112·20
» Թաշճի Պետրոս » 29·10
» Մ. Զ. 58
» Թաղլաքեան Գրիգոր » 10
» Մորաչլեան Մ. Թաղէոս » 117
» Լիմիրզէեան Յարութիւն » 46
» Թիւրիզենկճեան Մ. Դէորդ » 46
» Բուլուլի աղջիկներէ 50
» Կեռասացի աղջիկներէ բաժանումս օխ. 60
» Գրագրաճեան Մատթէոս » սկտար Հատ 2
» Պոյաճեան Յակոբան » թուխլավա օխ. 37
» Լենճեան Մ. Գրիգոր » օղի » 5
» Գրիգորեան Յովհաննէս սպասաւորէ » 2
» Պալըք Պաղարի սեղանաւոր ազգայիներէ Ընտանեկան կարգադրութեան Գիշերանի ձեւաւոր բրինձ օխ. 120
» Լիֆենաիէ մը ափոռ 1
» » » դրասկոյան 1

Հոգաբարձութիւնս չմոռնար նաեւ մասնաւոր շնորհակալութիւն մատուցանել վեսմոնիայի Նրամեան Գէորդ դէյի որ իւր ապրատակը բնաւորութեամբ այս տարի Նուս (1000) հոպար օխայ բրինձ առաջարկեցաւ Ազգ. հիւանդանոցի կարօտելոց եւ բնդ միշտ ազգասիրաբար կրցոյց միշտ նպաստելու.

23 ապրիլ 1871 Աստ. Հոգ. Գաղ. Հիւ. Գրասենեակ.

Մեծ դոր խան թիւ 49
Կ. Պոլիս

ՆՕՎԵՄԲԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՑ

ՊԱՅՄԱՆԵՐ

Մեր տոմսակի գին 3 դահեկան.

Տոմսակաց թիւը 1000 սրինակ է. որոյ իւրաքանչիւրը մէկ մէկ դիրք կամ ուեսրակ պիտի չունի անկրկնելի.

250 տոմսակ ծախուելէն անմիջապէս վերջը վիճակահանութեան օրը մէկ երկու լրագրաց մէջ ծանուցանելով, նոյն չաբթուան յաւելիկայ կիրակին պիտի սկսուի քաշուիլ ծախուած թուոց վրայ. 'ի Գիւղքաթիւ խան դիրքի յարկ թիւ 26 մեր Տոյաքանին մէջ.

Տոմսակ չունեցող անձինք ներս չի պիտի ընդունուին.

Վիճակահանութեան տարած դէպքերն են պատմական, արհեստական, կրօնական, վիպասանական, քերթուած եւ թատերական եւայլն, որոնց առնչութիւնը տոմսակին հետ իրենց քանակութեամբը նշանակուած են.

1871 ապրիլ 1
Ե. Դ. Գաֆֆէան

Կայսերական զօրաց համար դնելիք քսան հազար հոխտ Միպէրիոյ արդար իւղի հոխտան սահմանուցաւ այլ սակս յանձնառու վաճառական կայ.

Միշտ իւղի վերջին դնահատութիւնն կատարելի է ապրիլ ամսոյ 22 ին հինգշաբթի օր 'ի Տարի Շուրայ նոյն դիէնպրակաս դէն սահմանքը հրատիրեալ են 'ի Գուռն Սպարապետի ներկայութեանդ 'ի նոյն սահմանս.

19 ապրիլ 1871
'ի Գուռն Սպարապետի.

Կայսերական զօրաց համար 34·000 մէթրօ գոտ. Լամբիվերա չուխային մէթրօն 56· եւ 900 մէթրօ ծանր Կիւդէկ չուխային մէթրօն 50· եւ 2600 Անգրէսի Ջապիրճան չուխային մէթրօն 55· եւ 700 մէթրօ Լամբիվերա Գաստիրին մէթրօն 120· եւ 400 մէթրօ Կանաչ չուխային մէթրօն 60· եւ ոչէոք նպաստին չուի ծանր կապարատակոյն եւ ճերմակ չուխային մէթրօն 50 գրչի առաջարկող Իգանուելեան վերջնական արդարութիւն ամսոյս 20ին եւ բեռնաքարելի օրը ժամը 6ին պիտի տրուի 'ի Տարի Շուրայ.

14 ապրիլ 1871
'ի Գուռն Սպարապետի

Այս լրագիրը չարաթը երեք անգամ կը հրատարակուի երէքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը. Բաժանորդագրութիւնն տեղերն են Գալաթիոյ Ֆինիի խանը վերի յարկը թիւ 6 Մատթոսի խանդրատուները.

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուաց սենեակները.

ԻԶՄԻՐ. Պետրոսեան ազգ. Տէր Աբրահամեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Թորոս ազգ. ոսկերիչ.
ԱՏԱՆՈՒԱՆ. Յարութիւն ազգ. Դաղարէթեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր ազգ. Եղմասեան
ԷՆԱՐԻՆ. Կարապետ ազգ. Զաքարեան.
ԵՍԿՈՒՍԻՆ. Վարդան էֆէնտի Աբրահամեան.
ՍԱՄ. Մ. ազգ. Խաչիկեան.
ՀԱԼԷՊ. Դիկրգայոս ազգ. Տէր Մարգարեան.
ԵՐԶՆԿԱՅ. Ընթերցասիրաց Թանգարան.
ՎԱՆ. Գրիգոր ազգ. Խաչանեան.

Ուրիշ քաղաքներէ առարգրուելիք ուղղութիւնն այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան միացակցիլ.

Խմբագիր—Տնօրէն
Կ. Ս. ԻՍՊԻՐԻՇԱՆ.

Կ. ՊՕԼՍՈՒ ՀԻՆԻԼԻ ԽԱՆ.
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԷՄԱՊՐՈՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ
20 ԱՊՐԻԼ
(ՅՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ՂՈՒՐՈՒՇԵԼՆ)

Լոնտրա 3 ամիս ղուրուշ 110—մ110մ
Մարսիլիա » 23,20

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ
20 ԱՊՐԻԼ

Ամստ. վրա ղուրուշ 116,38
Նարօլէան ոսկի » 88
Խրբէաիսլ ռուս » 89,07
Քրբիմիս » 54,25
Հինգ Քրանք » —
Հինգնոց » 104մ/108,10
Գղինձ » 117½

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 20 ԱՊՐԻԼ

ԱՐՄՏԻՐ

Յորեն. կարմիր	Պէսարապիա	29	—30
» »	Ադազ	30	—31 »
» »	Պալքէր	29	—30
» »	Թուրկազ	29	—30 »
» »	Թէքիրտաղ	29	—30
կակուղ	Ադազ	30	—31 »
» »	Պէսարապիա	30	—31 »
Կիրք. Թուռնա		30	—31 »
Յորեն կակուղ	Պուրկազ	26	—29
» »	Վառնա	26	—29
» »	Պայէրք	26	—29
Եգիպտացորեն	Թունա	19	—21
»	Անատոլ.	19	—21
Կարի	Թունա	14	—15
»	Անատոլ.		—

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ
ԽՈՉԱԿ ՉՈՐ

Գուրուշ	ղուրուշ	
Անատոլու	»	
Քօլոս	Գրանք	ոչ գին կայ
Էսմիրնէ	»	Եւ ոչ գնող.
Ծակած		

ԲԱՄՊԱԿ ղուրուշ

Կէյլէ	հոխտա	7մ/ —
Իզմիր	»	8 —
Ամանա	»	7մ/ —
Պարսկաստան	»	6մ/ —
Վրաստան	»	6մ/ —

ԲՈՒՐԴ

Անատոլու լուացուած	հոխտա	12
» չլուացուած	»	7մ/ —
Բուամկի լուացուած	»	12
» չլուացուած	»	7
Վրաստան լուացուած	»	—
» կէս		12 —13
» չլուացուած	»	22 —24
Տոպրաք	»	8 —
Էսկի Շէհիր	»	7մ/ —

ՄԱԶԸ

Պարսկաստան	հոխտա	10մ/ —
Անատոլու	»	9մ/
Հերմակ	»	—

ՀԷՆԳԻՐ

Գայսերի Ա. տեսակ	հոխտա	22
» Բ. »	»	20 —
Լենիբրիւ	»	18 —
Թոդսի	»	» —
Արեկիր	»	17 —
Եօզղատ	»	17 —
Զարում		17 —

ԹԻՖԹԻՔ

Էնկիւրիւ	հոխտա	44 —45
Գալատիայէ	»	44 —40
Գէյրաղաճ	»	44 —40
Զէրտէզ	»	44 —40
Վան	»	22 —

ԱՃԹԻ ՄՈՐԹ

Ամասիա	8—9մ/	կատ.	մէկ	Ս. Լ.
Եոզկատ	»	»	»	»
Սիվաս	»	»	»	»
Կէրզրում	»	»	»	»
Գայսէրի	»	»	»	»

ՁԷԹ

Մուտանիա	հոխտա	6 —
Այվալը	»	6 —
Սաքըզ	»	8 —
Միտիլի	«	6 —
Գղինձ թոդոմ երկրին մէջ		9մ/—10
Սայէրլ Գաղիամտոյ	հոխտա	» —
Աֆիոն	»	250 —260
Քիմիլ	»	20 —26
Սուսամ	»	3մ/—
Կատաստ Ամատ.	Գիլէ	30 —
» Բուամիլի	»	—
Մետաքս Գարսկ. Ամչու	»	42 —48

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

	ղուրուշ	
Խանվէ Բիօլ. անսակ 100	հոխ.	920—940
« Բ. »	»	840—
Լէմէն	»	18
Շաքար փոշի Անգ. Կիպ.	»	252—253
» » Գաղղ.	»	—
» գլուխ Գաղղ.	»	—
Ցայ Գոնկոն	հոխան	22 —28
» Բէյքո ծաղիկ	»	50 —70
Ամատ գալայ	կենդ.	850—853
Գզգիզ (ալիաֆու)	հոխտա	9 —
Լիզակ չիմի ու Գէնկալա	»	130 —150
» » Մատրաս	»	140 —160
Զինք տախտ 100 հոխտ. Գր.		104 —
Ներկամի Հոգաձեւ		58 —60
» տախտակ		41 —
» մեւեանոց		63 —64
Քորֆիզա		95 —
Բրինձ Դատալոյ 100 Գիրգիր.		39
Կարագ եզ Ռուսիոյ	գրչ.	14 —
Խալիաք	»	24 —27